

Τεχνικές συνέντευξης «Γίνομαι τουρίστας στην πόλη μου»

Ευαγγελία Αγγελίδου

Δρ. Διδακτικής Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης
Σχολική σύμβουλος Φυσικών Επιστημών

eva8@otenet.gr τηλ. 6932329262

Συνέντευξη

- Είναι η πιο διαδομένη μέθοδος συλλογής δεδομένων στις ποιοτικές έρευνες
- Βασίζεται στις ερωτήσεις - ερωτηματολόγιο

Η συνέντευξη

- Συνδέεται με την προφορικότητα
- Έχει τις βάσεις της στην Κοινωνική έρευνα
- Ανήκει στην ποιοτική έρευνα
- Μπορεί να χρησιμοποιεί τεχνικές ακόμη και από το πεδίο της Ψυχανάλυσης

Συνέντευξη σε βάθος (Depth Interview)

- Η συνέντευξη σε βάθος μας προσφέρει πολύτιμα στοιχεία τα οποία δεν θα είχαμε την ευκαιρία να ανακαλύψουμε με άλλους τρόπους έρευνας.
- Είναι μία κατάδυση στον εσωτερικό κόσμο των ανθρώπων.

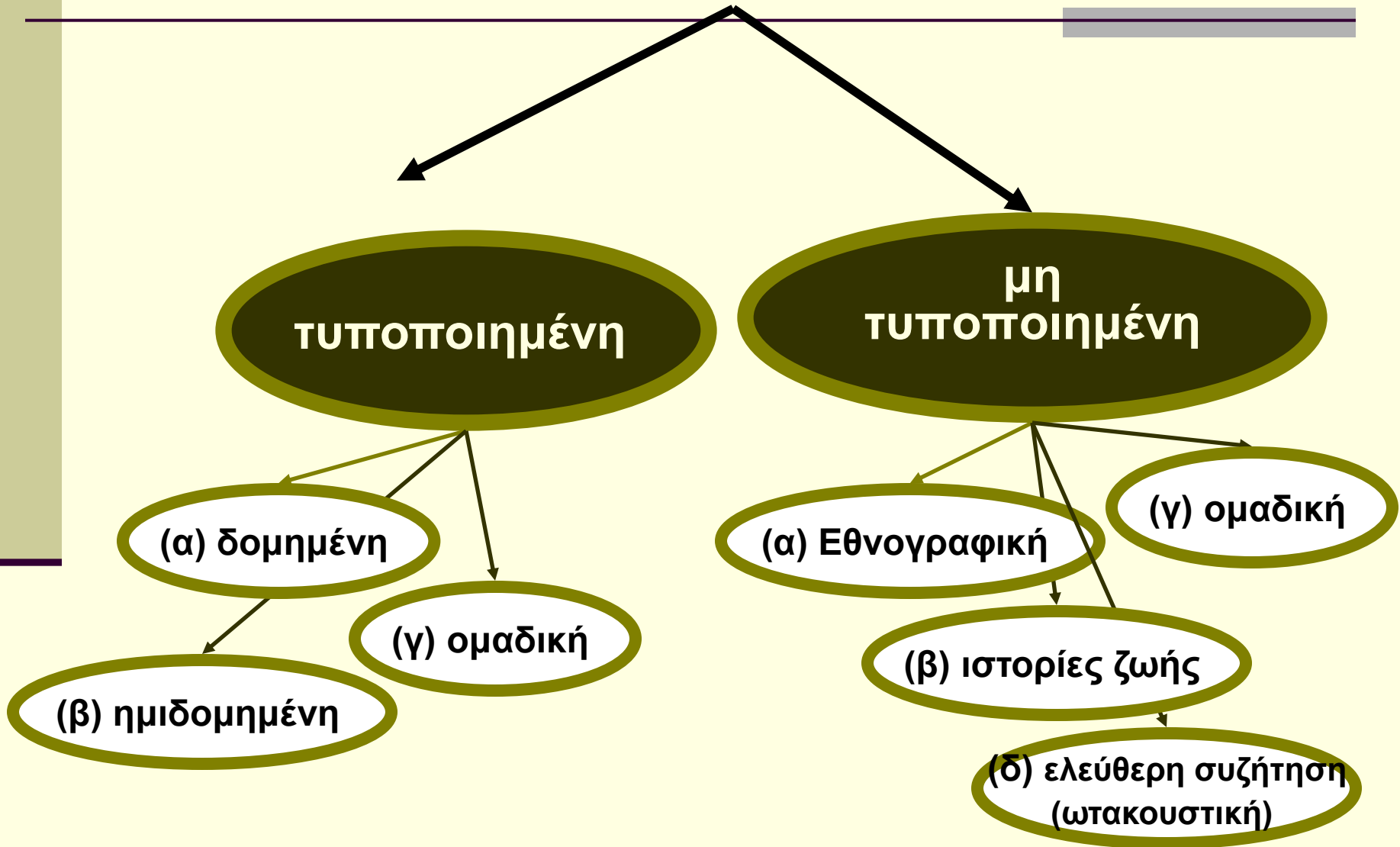
Πότε χρησιμοποιούμε τη συνέντευξη;

όταν θέλουμε να διερευνήσουμε –καταγράψουμε συγκεκριμένα θέματα

π.χ. Συλλογή-Καταγραφή

- Αντιλήψεων
- Εμπειριών ή Συμπεριφορών
- Απόψεων-Τάσεων-Στάσεων («τι πιστεύεις», «τι σκέφτεσαι», «τι θα ήθελες»)
- Συναισθημάτων –συναισθηματικών αντιδράσεων («τι αισθήματα σου προκάλεσε...»)
- Γνώσεων
- Δημογραφικών στοιχείων (ηλικία, επάγγελμα, εκπαίδευση)
- Ιστορικού υλικού
- Αφηγηματικού υλικού

Είδη συνεντεύξεων

(α) Δομημένη συνέντευξη

Ερωτηματολόγιο

- Ο ερευνητής θέτει μία σειρά από αυστηρά προκαθορισμένες ερωτήσεις πάνω σε πολύ συγκεκριμένα θέματα και οι απαντήσεις που ζητάει είναι επίσης πάνω σε πολύ συγκεκριμένα θέματα
- Σε όλους του συμμετέχοντες γίνονται ακριβώς οι ίδιες ερωτήσεις, με τα ίδια ακριβώς λόγια, με την ίδια σειρά από έναν ερευνητή που έχει εκπαιδευτεί να συμπεριφέρεται στον συμμετέχοντα με τον ίδιο τρόπο (συνήθως ουδέτερο)

(β) Ημιδομημένη συνέντευξη

Ερωτηματολόγιο

- Η πιο ευέλικτη μορφή συνέντευξης
- Επιτρέπει να εμβαθύνει κανείς περισσότερο
- Μπορεί να αλλάξουν οι διευκρινιστικές ερωτήσεις, ή και η σειρά των ερωτήσεων
- Χρησιμοποιείται κυρίως σε πιλοτικές έρευνες

(γ) Ομαδική συνέντευξη (δομημένη ή ημιδομημένη)

- Όταν ενδιαφέρει τον ερευνητή να συλλέξει πληροφορίες για την αλληλεπίδραση και πως αυτή επηρεάζει τον τρόπο που διαμορφώνονται ή αλλάζουν οι απόψεις των συμμετεχόντων
- Όταν διερευνώνται ευαίσθητα θέματα (αντικοινωνικές συμπεριφορές, βία, ναρκωτικά)

Μη τυποποιημένες συνεντεύξεις

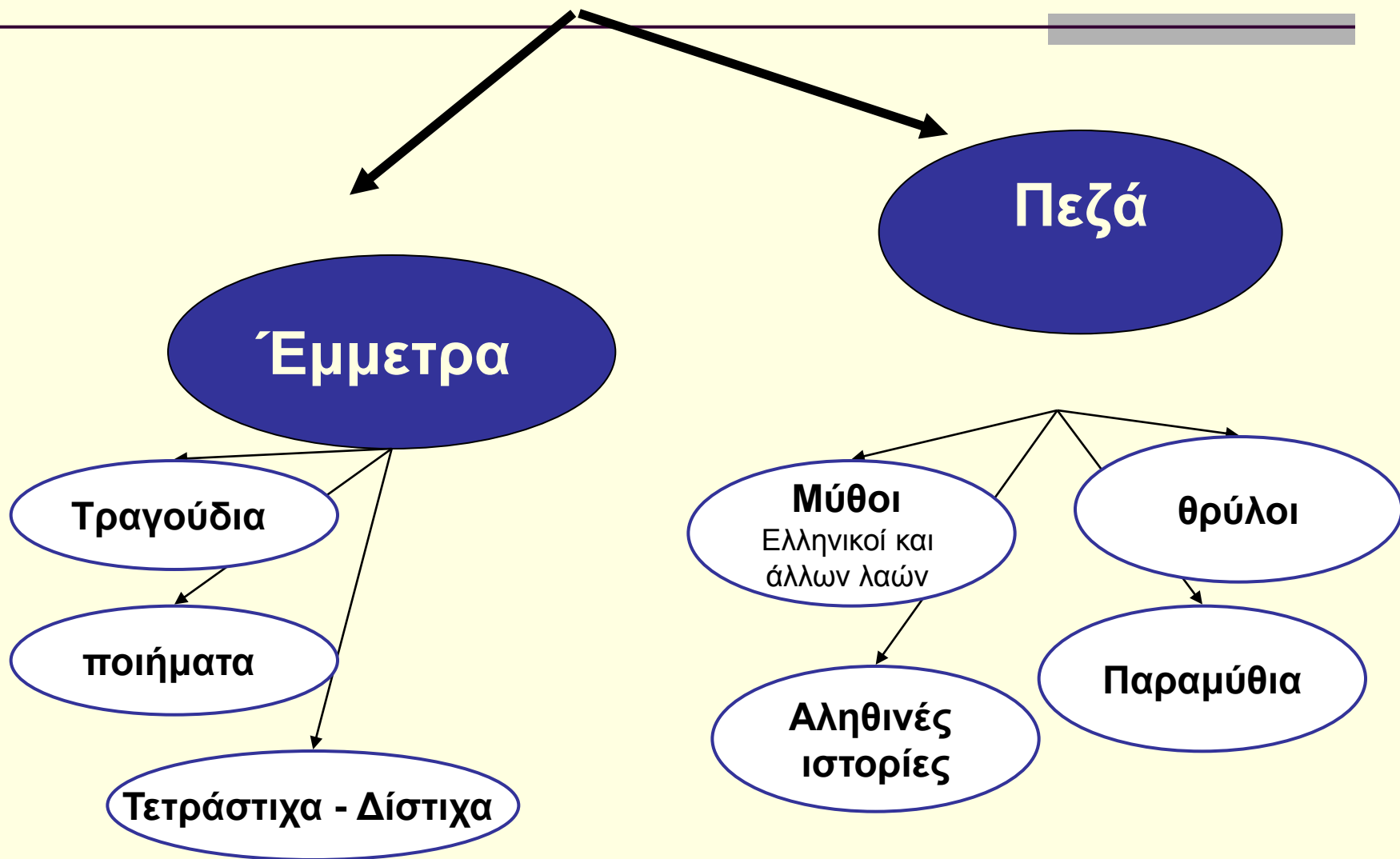
- Στόχος να συλλέξουμε όσο γίνεται πιο πολλές πληροφορίες
- Πολύ ευέλικτη
- Υπάρχει μία αρχική δομή αλλά οι Ερωτήσεις μπορεί να αλλάξουν εντελώς μετά από την αλληλεπίδραση με το συμμετέχοντα
- Η αλληλεπίδραση [ερευνητή – συμμετέχοντα] καθορίζει τη συνέντευξη

Συλλογή-Καταγραφή αφηγηματικού υλικού

- Θρύλους και παραδόσεις για ζώα, φυσικά φαινόμενα, τοποθεσίες, κ.ά.
- Τραγούδια, τετράστιχα, δίστιχα, παροιμίες, κ.ά.
- Αληθινές ιστορίες οι οποίες αντλούνται από την πρόσφατη ιστορία, την καθημερινή ζωή, κ.ά.

Είδη αφηγηματικών κειμένων στην ΠΕ

Συνέντευξη σε βάθος (Depth Interview) & ερωτήσεις

Ερωτήσεις για το παρελθόν-παρόν-μέλλον

Τύποι ερωτήσεων

- **Ανοιχτές Ερωτήσεις:** Ερωτήσεις που αφήνουν τον ερωτώμενο να απαντήσει ελεύθερα χωρίς προκαθορισμούς
- **Ερωτήσεις Αντιλήψεων και Γνώμης:** Διερευνούν τις αντιλήψεις, απόψεις και τις στάσεις
- **Δομικές Ερωτήσεις:** Αναζητούν μηχανισμούς αιτιοτήτων και αιτιωδών, πχ ....πως σχημάτισες αυτή τη γνώμη ;.....
- **Εισαγωγικές Ερωτήσεις:** Κατευθύνουν τη συνέντευξη στο κυρίως θέμα
- **Ερωτήσεις Γέφυρα:** Συνδέουν τα διάφορα θέματα της συνέντευξης
- **Διευκρινιστικές ερωτήσεις**

Ο Σχεδιασμός της συνέντευξης

Στάδιο 1: Ερευνητικό Πρόβλημα ή Ερευνητική περιοχή ενδιαφέροντος (Thematizing)

Διαπιστώνεται το ερευνητικό πρόβλημα

-Τι θέλουμε να καταγράψουμε και γιατί;

-Δημιουργούνται ερευνητικές ερωτήσεις

-Καθορίζεται η θεματική περιοχή έρευνας

Ο Σχεδιασμός της συνέντευξης

■ Στάδιο 2: Σχεδιασμός (Designing)

προσδιορίζονται επακριβώς

- Ποιες είναι οι θεματικές περιοχές
- Ποιά είναι τα ερευνητικά ερωτήματα;
- Ποια είναι η Ομάδα στόχος

- Στάδιο 3: Πραγματοποίηση Συνέντευξης (Interviewing)

Υλοποιείται η συνέντευξη

Σχέση αλληλεπίδρασης Ερευνητή – Ερευνώμενου.

Δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των δύο μερών

Η σχέση αυτή είναι απαραίτητη ώστε τα ευρήματα να είναι αληθή, πλούσια και να διευρύνουν την έρευνα

Στάδιο 4: Ανάλυση -επεξεργασία δεδομένων (Analyzing)

Το κρισιμότερο στάδιο της έρευνας

Ο Ερευνητής προχωρά σε ερμηνείες
(interpretations) των απόψεων και των
στάσεων του ερωτώμενου κατά τη διάρκεια
της συνέντευξης

- Στάδιο 5: Έλεγχος (Verifying)

Ελέγχονται η εγκυρότητα και η αξιοπιστία της έρευνας

Αναλύονται τα αποτελέσματα και εξετάζονται ως προς την πιστότητα τους

- Στάδιο 6: Δημοσιοποίηση της έρευνας

Γίνονται γνωστά τα ευρήματα της έρευνας .

Κρίσιμα σημεία

- Προτείνεται
Ο Ερευνητής να διαθέτει βασικές επιστημονικές και επικοινωνιακές δεξιότητες
- να γνωρίζει πολύ καλά το θέμα που ερευνά και να έχει μελετήσει σχετική βιβλιογραφία
- να έχει μελετήσει ανάλογες ερευνητικές διαδικασίες και να έχει τις δεξιότητες κοινωνικής παρατήρησης
- να μπορεί να δομήσει τα πεδία έρευνας και να ανακαλύψει τα πεδία ενδιαφέροντος για την έρευνα
- Στις μη τυποποιημένες έρευνες να μην πλατιάζει και να ξεφεύγει η συνέντευξη σε αδιάφορα πεδία γιατί αποπροσανατολίζεται η έρευνα

- Ευ. Αγγελίδου & Τ. Τσιλιμένη

Η αφήγηση ως εργαλείο μάθησης στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση
Δραστηριότητες και Προτάσεις (2009) *Αθήνα, Καστανιώτης*

- **Ρεπούση Μ., Υδάτινες διαδρομές στο χτες και το σήμερα (2006)**

Εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τα μουσεία Ύδρευσης και την ιστορία της
Θεσσαλονίκης

Καλειδοσκόπιο

Ενδεικτικές εργασίες στην ΠΕ

Γραΐκος Νικόλαος, 2006. Αφηγήσεις και φωτογραφίες για το Περιβάλλον του τόπου μου. Οι εθνογραφικές και εικονιστικές μαρτυρίες στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Κονταριώτισσα ΥΠ.Ε.Π.Θ, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.

Α. Ιωαννίδου, Χ. Νέστορος, Μ. Ρουμελιώτου

«Οιον- Μπογιάτι- Άγιος Στέφανος, το χθες στο σήμερα και στο αύριο»

